

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXVIII. An Sacris Reliquiis Veneratio religiosa debeatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

certi Sancti pollere gratia censentur, vt orari possint. 1. Nam 1. Cor. 12. dat sua cuique Deus dona pro vt vult: Vt cuius fit sic in cœlo, sicut & in terra, voluntas.

2. Deinde patet ea donorum diuersitas è Scripturis. vt Apoc. 2. *Qui vice-rit. &c. dabo illi potestatem super gentes.* Item alteri dabo stellam matutinam. Item, Matth. 24. *Alium Constituet Dominus super familiam suam: Aut super omnia bona sua.*

3. Hinc, Ioan. 14. *In domo Patris mei mansiones multe sunt; vt in qua suas quifque functiones obit domesticas, velut in Ecclesia militante: in omnes ordo bonus ex cœlesti Hierarchia descendit.*

4. Sicut enim, 1. Cor. 15. *alia est claritas solis, alia lune, alia stellarum; stella enim à stella differt claritate: sic erit in resurrectione, manebitque in gloria; Et verò est in animabus Sanctorum.*

5. Angelis varia delegata sunt munia: At, Luc. 20. *Sancti Angelis aequales sunt; Ergo, S. Ambr. l. 8. in Lucam: Sicut Angeli presunt; ita hi, qui vitam meruerint Angelorum.*

6. Vel herbis, lapidibus &c. rebusque aliis alia vis est indita; quanto magis gratiarum est distinctio in Sanctis?

7. Benè S. Aug. Epist. 173. *Vbiq; Deus est, & nullo includitur loco &c. Veruntamen ad ista, qua hominibus visibiliter nota sunt, quis potest eius consilium perscrutari, quare in aliis locis hec miracula fiant, in aliis non fiant? Subiicit exempla.*

8. Denique S. Patribus eodem in cultu obiecerunt Manichæi, apud Aug. l. 2. contra Faustum; Vigilantius S. Hieronymo; Iulianus, Apostata, teste Cy-

rillo l. 6. in ipsum; &c. *Hoc est Aesculapios, Martes, Pallades, Lucinas, &c. Deos, abasque inducere.*

Rainoldus inquit, id veteribus inturgesingestum fuisse; at hodie nobis verè dari probro.

Sed dicit; non docet: Nos verè eadem illi regerimus, quæ istis Sancti Patres responderunt.

QVÆSTIO LXXVIII.

An Sacris RELIQUIIS veneratio religiosa debeat?

LUTHERVS serm. de cruce iudicat, Reliquias, vt stylum seductiones, sub terram esse à fœderat. Sic & Lutherani.

CALVINVS idem: cuius SVASIONE vide in Genealog. p. 1. quest. 22. Idem in Matth. c. 9. v. 21. *Quòd mulier cogitat; si modo tetigerit Christi vestem, si protinus fore sanata.* 1. Singularis quidam fuit Sp. Sancti impulsus; Neque ad communem regulam trahendabit. Scimus quam proteruè loquitur Superstitio in stulta & inconsiderata emulatione Sanctorum. Atqui simia sunt, non imitatores, qui singulare aliquod exemplum, absque Dei mandato, & proprio magis sensu, quam spiritus directione usurpant. 2. Quòd in veste haesit pinus, quæ vt se illi sananda precibus offerret, zelo inconsiderato paululum à via deslexit. 3. Presertim cum paulo post ostendat, dubitantem perplexo animo id tentasse. Tam verò, vt diximus, hoc illi à Spiritu fuisse dictatum, non tamen fixa regula; Eidem nostram priuata exemplis huc & illuc circummagi non desera. Quia Dei verbo penitus affixam esse oportet.

Similia idem in Matth. c. 14. v. 36. Rogabant, vt vel finibriam vestis eius tangerent. Et quicumque tetigerunt, salui facti sunt. 4. Credibile est superstitione aliqua fuisse implicitos, cum ad tactum vestis restringerent Christi gratiam. 5. Saltem illum fraudabunt honoris sui parte; cum nihil virtutis sperarent ex simplici eius verbo. 6. Sed ne linum fumi-

gans extinguat, sese accommodat eorum rudita-
 ti. 7. Interea non est quod sibi placeant, qui
 gratiam Dei in ligno, aut clavis, aut vestibus
 quarunt: 8. Cum diserte pronunciet Scriptu-
 ra, nefas esse, quicquam nunc concipere de Chri-
 sto, nisi spiritali celestique eius gloria dignum.
 9. Tolerata fuit ad tempus eorum infirmitas,
 qui nescientes Christum esse Deum, propius ad
 eum accedere optarunt. Nunc, cum odore gra-
 tiae sua caelum & terram impleat, Fide, non ma-
 nibus, vel oculis apprehendere docet, quam è
 calis offert salutem.

AUTOR. I. Speciosa hæc & inau-
 rata; sed venenata, & serpentis in Para-
 diso sermoni tam similia, vt nec ouum
 ouo similis. Sed expendamus obi-
 ter. I. Singularem impulsus fuisse vn-
 de scit, vel probat? Silet. Factum lau-
 dat; imitari vetat. Cur: Cum id mira-
 culo Dominus approbaret? Et ipse ibi-
 dem Calvinus ex dicto Christi ad cæcos
 isto: *Iuxta fidem vestram fiat vobis*, dicat,
 generalem elicere doctrinam conuenit; Nos,
 modo ex fide precemur, nunquam in votis
 nostris repulsam passuros. Cur non pari-
 ter & istud in communem regulam trahi de-
 bet: ad venerandum Reliquias? Sicut
 ad istud. Matth. 8. Dic verbo & sanabi-
 tur puer meus, ait Calvinus: *Hinc colligi
 potest generalis regula; Certitudinem salutis
 nostre ex Verbo Dei putendam esse.* Ita,
 quodlibet, licet.

2. Inconsiderati Zeli factum arguit
 hæreticus, quod miraculo approbavit
 Christus. Nimirum liciti sui probatio-
 ne destitutus, ad criminationem verti-
 tur personæ; vt facti exemplique imitati-
 onem euertisse videretur.

3. Quid, quod eam dubitanter tentasse
 mentiatur, cui Dominus ait: *Fides tua
 te saluam fecit;* Hæc certa erat, non animi

perplexi. Ergo manet fixa regula de Reli-
 quiis venerandis: Quia hæc fides hic
 Dei verbo affixa est, quam frustra reuelle-
 re niteris Caluine.

4. *Ad tactum, gratiam Christi restrin-
 gebant?* Quin extendebant magis à Chri-
 sto etiam in vestem; à fide ad actum.
 Quæ fimbriæ tribuebant; quæ non
 Christo tribuerunt? Vnde hic Chrys.
Cum maiore fide eum accedebant.

5. Quò maior ista calumnia est; quod
 Christum parte honoris sui fraudabant; quæ
 exagebant: Quòd Nil virtutis sperarent
 ex simplici eius verbo: Ex quo ad altio-
 rem istum fidei actum & gradum profecerat,
 vt crederent id quod inusitatus erat, cre-
 ditumque difficilius.

6. Sed Christus aliorum ruditati sese
 accommodauit, ait. Scilicet, vt factum su-
 perstitio sum commendaret; qui nec tã-
 tillum Pharisaïs dissimulare voluit vn-
 quam? Hic etiam ex Christo facit poli-
 ticum simulatorem, pessimo exemplo, at
 Caluinitis familiarissimo.

7. *Gratiam verò Dei querimus in Li-
 gno; Sed crucis; in Clavis, Sed Christi. &c.
 inque reliquiis;* Sed Sanctorum.

8. Et istud caelesti spiritaliq; Christi glo-
 ria dignum est.

9. Atque etiam in terris Christus ma-
 nibus vel oculis apprehenditur, Matth. 10.
 24. Luc. 10. cibatur, vestitur, potatur, in
 Synaxi sumitur, bibitur. Similiaque o-
 perabantur, Act. 5. *umbra Petri*, & Act.
 19. *sudaria & praecinctia Pauli*: Et Act. 4.
 Apostoli. *Manum extendebant ad sanita-
 tes & signa. &c. per Nomen S. suum.*

Hæc ex Euangelio de reliquiariis ex-
 emplis, ab Caluino blasphemè traductis,
 vindiciæ meæ valent ad vniuersum ge-
 nus

nas reliquiarum. Quæ plura desuper
luculentè Scriptura testatur, videre est in
meo *Antichristo* p. 1. q. 23.

II. Quid CONCILIA complura
memorem? 1. *Nycænum* II. A. d. 3. an-
no 553. vocat *S. Reliquias, fontes salutares*
beneficiorum Dei: & excommunicat ea-
rum contentores. 2. *Gangrense*, ante
1200. annos, damnauit Eustathianos; qui
Martyrum Memorias inire fugiebant;
quod Corpora etiam Sanctorum puta-
rent immunda. 3. *Carthaginense*. V. an-
no 397. euerti iussit aras, ubi non essent re-
liquiæ; ne populus superstitione tenere-
tur. 4. *Braccaracense* III. anno 563. iu-
bet thecam cum reliquiis in supplicatio-
nibus per Sacerdotem præferri. 5.
Moguntinum sub Carolo Magno, vetat
transferri corpora Sanctorum absque li-
centiâ Episcopi. 6. *Laseranense* III.
Sanctiuit, ne vllius coli inciperentur re-
liquiæ, citra Papæ infallibilem Autori-
tatem.

III. SS. Patrum nimbum densissi-
mum vide in *Bellarmin. libr. 2. de Sanctis*
cap. 3.

IV. Ibid. videt testata Miracula ad se-
pulcra, ad S. Ossa; in Inuentione corû;
in Translationibus: In eorum sub aris
inclusionè, &c.

V. Accedunt putidissima Sectariorû
Mendacia, quibus nos & S. Reliquias o-
nerare nil erubescunt. De quibus con-
sule meum *Mendacem Antipap. p. 1. q. 7.*
His adde futiles argutationes eorûdem,
refutatas in mea *Genealogia pars. 1. que-
stio 22.*

QVÆSTIO LXXIX.

Sine licitus Imaginum Sacrarum
vſus?

CALVINVS *Instit. lib. 1. c. 11.* tria alle-
git. 1. Deo inuisibili visibilem fieri i-
maginem, nefas. 2. Christi & Sanctorum
imagines non prohibitas; sed non in templo
ponendas. 3. Easdem non valere ad instru-
ctionem vllam; sed delectationem solam.
De his vide meam *Genealogiam pars. 1. que-
stio. 23.*

DEI DEO inuisibili visibilem imaginem
fieri nefas, SVADET, 1. Scripturis Exod. 20.
Non facies tibi sculptile. Deut. 4. *Imaginem*
*nullam vidisti: Obserua ergo te, ne forte de-
ceptus facias tibi vllam similitudinem.* &c. 2.
Quia Conc. Elbertinum id vetuit. 3. Quia
August. *l. de Fid. c. 7.* esse nefas ait, &c. 4.
Quia periculum aperit errori. Itaque si Co-
gorius in schola spiritus edoctus fuisset, nunquam
dixisset *Imaginem sanctorum librum.* 5.
Quia Imagines sunt ablentium; at præter
vbique Deus est. Quidam Catholici senti-
unt idem, ideoque aiunt; Dei imagines to-
lerari in Ecclesia; non probari.

AUTOR. Vt quidam orthodoxi
de imaginibus Dei sentiant transtul-
tum; at non de Christi ac Sanctorum.
Caluiniana verò ea est techna, vt, cum si-
bi docuisse videbatur illicitas Dei esse
imagines, protinus triumphum canat de
hoc; Non licitum vllam colere imagi-
nem.

AT DEVM effigiare fas est. 1. Quia
Angeli, Exod. 25. & 3. Reg. 6. picti scul-
ptique sunt, ad Pædagogiam populi: Er-
go & Deus potest; sit licet spiritus. 2.
Quia Deus humana visus in forma est
Adæ, Genes. 3. Iacob, scalæ innixus, Genes.
28. Prophetis, sedere in lolio. Et Sp. San-
ctus specie columbæ visus est. Math. 3.
Angeli item persæpè apparuere. 3.
Quia Scriptura Deo membra tribuit hu-
mana, etsi incorporeum esse doceat. 4.
Quia pinguntur etiam Virtutes, que nec
spiritus quidem sunt, 5. Quia Homo
Dei